

Uçakan: Son çeyrek asırda siyaset alıp yürüdü ama kültür-sanat yerinde saydı

Ömer Çakkal

ReisBey', 'Kelebekler Sonsuz Uçar', 'Yalnız Değilsiniz' gibi 90'lı yılların akıllarda kalan filmleriyle bilinen yönetmen Mesut Uçakan, 1978'de 'Lanet' ile başlayıp 1995'te 'Ölümsüz Karanfiller' ile bir dönem ara verdiği film yönetmenliği kariyerini 2006'da 'Anne ya da Leyla', 2007'de 'Anka Kuşu' ile sürdürmüştü. Uçakan, 'Anka Kuşu'nun ardından gene uzun bir ara verdiği film yönetmenliği kariyerinde 12 yıl sonra yeni filmi 'Suveydâ' ile seyirci karşısına çıkmaya hazırlanıyor. 11 yaşındaki bir çocuğun gözünden, Türkiye'nin bir döneminde yaşanan olayların anlatıldığı filmde; Hadim isimli karakterin, 1940'lı yıllarda bir Anadolu köyünde hafız olma mücadelesi konu ediliyor. Çekimleri Kayseri'nin Develi ilçesinde tamamlanan filmin önümüzdeki aylarda önce festivallerde, ardından vizyonda seyirci karşısına çıkması planlanıyor. Sinema alanında 2019 yılı Cumhurbaşkanlığı Kültür Sanat Büyük Ödülü'ne layık görülen Mesut Uçakan SD'nin yeni sayısının röportaj konduğu oldu.

Hocam öncelikle klasik biyografinizin ötesinde bana biraz ailenizden ve çocukluğunuzdan bahsedermisiniz?

1953 yılında, Kırıkkale'de doğdum. Anne-babam Kırıkkale'nin Cankurtaran Köyü'nden gelmişler şehre. İkisi de okuma yazma bilmiyordu. Babam sonraları el yordamıyla okuma-yazmayı öğrenmiş

ama annem hiç öğrenememiş. Kalabalık bir aileydik. Kalabalık köylü ailelerin konuşma biçimleri, hele bir de köyden geldilerse, biraz daha hoyrattır, serttir, kargaşa atmosferi içinde yaşarlar. Çocukluğum ev hayatı olarak bu kargaşa içinde geçti diyebilirim. Babam değişik işlere girdi çıktı. Hatırladığım kadarıyla lokanta işletti, yem dükkanı açtı, çeşitli arabalar aldı, sattı. Sonra da uzun süre Makine Kimya'ya şoför olarak girdi; çalıştı. Küçükken her gün sefer taşıyla fabrikaya öğle yemeği götürürdüm. Önceleri bir kenar mahallede, bahçeli bir evde kalırdık. Evin tuvaleti dışarıdaydı. Daha sonra bir apartman dairesine geçtik. Ama tuvaleti içinde bir eve taşınabilmek için uzun bir süre annemle mücadele ettik. Çocukluk aşklarım da o mahallede başladı. Mahallede 4 katlı seçkin bir bina vardı. Üst katında bir yüzbaşı otururdu ve Tümay isimli küçük kızına aşkıtm. İlk okul çağlarındayız. Sanırım o ikinci sınıfta, ben dört ya da beşteyim. Bir iki arkadaş, her gün gelip o apartmanın önünde oturuyoruz. Tümay da balkonda. Yanında bazen onun da bir arkadaşı... Mahcup ve kaçamak birbirimize bakıp, gülüyoruz. Derken ben ilçede yeni açılan İmam Hatip Okulu'nun orta bölümüne gidiyorum, o klasik lise orta bölümüne gidiyor. Onunla aynı okulda olabilmek için ben de ortaokula gitmek istedim. Hatta çok da gözyaşı döktüm bunun için. Ancak babam göndermedi, inat etti göndermedi. Kafasına benim iyi bir imam ve

hatip olmamı takmış. Önce bir yıl Kur'an kursuna yazdırdı, sonra da İmam Hatip Okulu'na kaydımı yaptırdı. Tabii müthiş bir kırıklık ve acıydı bu benim için... Ama sonraları iyi ki ben ısrarla İmam Hatip Okulu'na gönderdi diye hep dua ettim rahmetliye. O imam hatip okulunda beni çepeçevre kuşatan sağlam bir dini inanç, bir dava şuuru olmasaydı, çok dengesiz biri olurdu. Çünkü duygusal olarak çok uç noktalarda gezinen biriydim; çok hayalperesttim, çok hırslıydım. "Cemal" sıfatının tecellisi olan güzelliğe ve güzellere karşı dayanılmaz bir tutkum vardı. Nefsim beni bu yerden yakalayıp çok yanlış yerlere sürükleyebilirdi. Nitekim sonraki şaşaalı dönemlerimde de bu sürüklenmemeyi yaşamamak için kendi içimde çok mücadele verdim. Sonuçta, bilinçlenmemin başlangıcı olarak İmam Hatip Okulu'nu işaretlemek yanlış olmaz. Bizim kenar mahalleden askeri lojmanlara taşınan Tümay ailesi, binbaşı olan babanın hala bilemediğim başka yere tayini ile ilçeden ayrıldı. Benim sona olan karşılıksız platonik aşkı ise yeni platonik maceralara evrildi. Bence bu aşk konusunu başka bir fasılda ele alınmalı. Çünkü, nihai noktada bu tür mecazi sevgiler, ilahi bir aşka noktalanmazsa, her işin bir oyun ve oyalanmadan ibaret olduğunu hayat bize gösterdi. Bu yüzden bizim sevgimizin daima kutsal bir yönü olageldi diyebilirim. Şimdiki gibi gecelik ya da mevsimlik değildi. Aşk, insanı hakikat sancısına sıçrattığı zaman aşktır.

Üniversite eğitimi için geldiğiniz İstanbul'da önce gazetecilikle, sonra sinemayla tanıştınız. Şimdi filmi en başa sarsak... Sinema ile tanıştığınız günü merak ediyorum. İlk nerede, hangi filmi izlediniz hatırlıyor musunuz?

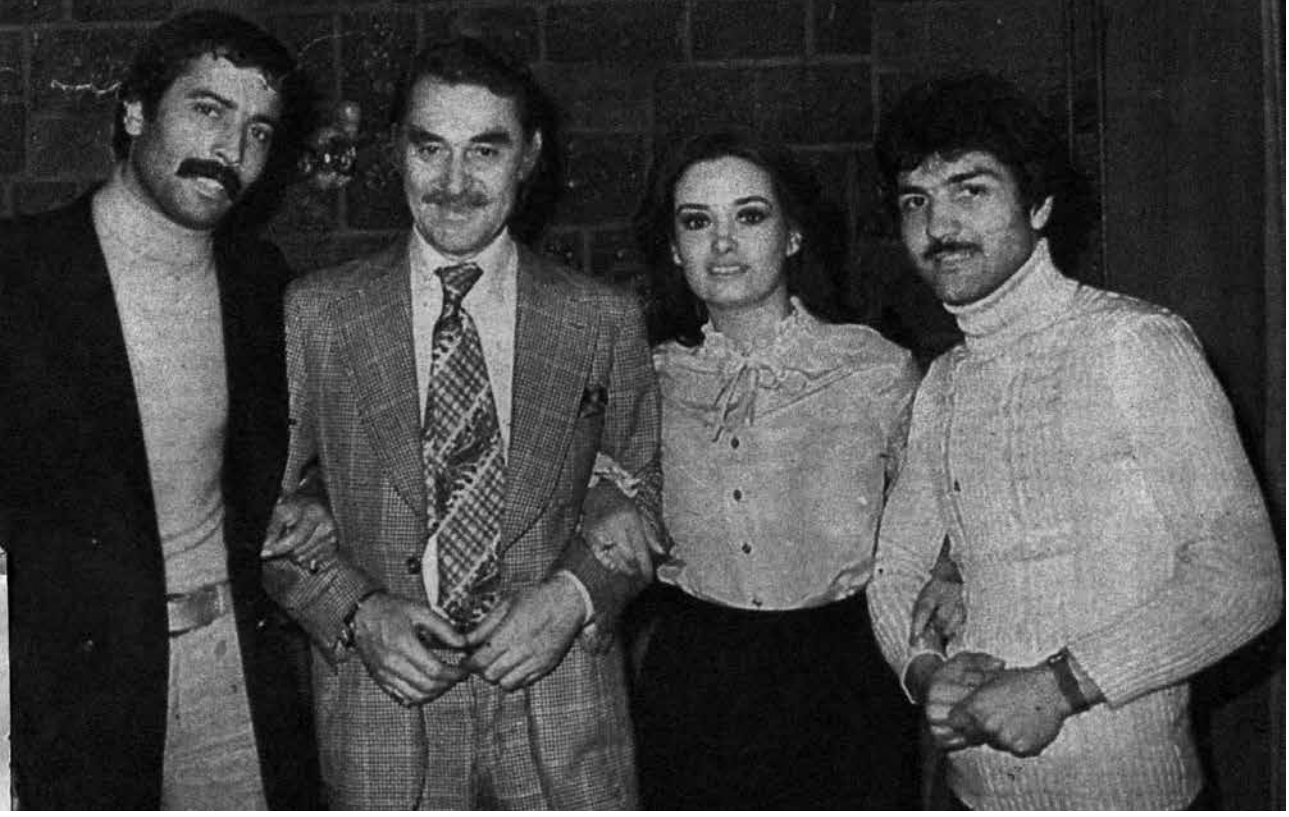
Ortaöğretim dönemlerinde ayağı sakat bir mahalle arkadaşım vardı, Hasan. Sonra da Bülent ile arkadaş oldum. Onlarla sık sık sinemaya giderdik. Kötü alışkanlıklarımız da olmadığı için bütün eğlencemiz, zevkimiz film izlemektir. Film izlemenin yanı sıra şiir, araştırma kitabı ve senaryo yazdım. Duygularımı, hayallerimi kâğıda dökmek en büyük zevkimdi. Ama yüksek tahsil yapmak için İstanbul'a geldiğimde MTTB Sinema Kulübü'ndeki arkadaşlarla tanıştım. Merhum yönetmen Yücel Çakmaklı da gelip gidiyordu kulübe. Sonuçta kamera ile şiir yazmayı öne aldım.

70'lerden bugüne, yaklaşık yarım asırlık sinema deneyiminizi biraz konuşsak...

Biz yokluk döneminden geldik. 70'lerde bizimle aynı dava şuuruna sahip tek bir star oyuncu dahi yoktu. Hoş şimdi de pek yok ya. Sadece o mu, ne teknik bir adam, ne dağıtımcı, ne para! Çok zor şartlarla filmler çekmeye çalıştık. Ayrıca sektör de çok iyi değildi, Hollywood hegemonyası karşısında senede 10-15 yerli film zor çekiliyordu. Ama bizler

yılmadık. Toplumda idealist bir ortam vardı. Ama sinema büsbütün bunun dışındaydı. Bizler onca olumsuz şartlara rağmen yine de fikir ve estetik planda ciddi bir duruş ortaya koymaya çalıştık. İnandığımızı sinemayı yansıtmaya çalıştık. Kültür ortamında karşı mahallede de olsa samimi dostlarımız olduğu kadar bize kötü gözle bakanlar, ilk fırsatta mesela festivallerde baskı yapanlar da vardı. Dışlayanlar, horlayanlar... Ters bir duruş içinde olduğumuz sistem ise 'gerici' ve 'yobaz' diye sürekli dışlayıp duruyordu bizi. Sistem adamları, sanatçı değil propagandist olduğumuz algısını yaymaya çalışıyordu. Sarılacakları başka argümanları yoktu. Özellikle 28 Şubat'tan sonra ise sisteme yaranmaya çalışan bizim mahallenin sekülerleşmiş adamları da bizi eleştirmeye başladı. Onlar da bu koruya katıldı yani. Sonunda bizi verdiğimiz mücadeleden, duruşumuzdan dolayı takdir eden ama kimi ortamlarda bizimle birlikte görünmemek için köşe bucak kaçan garip türler çıktı ortaya. Ama benim için bunların önemi yoktu. Benim için mesele, bu duruşumu koruma, bunun için gereğinde karşıma çıkan ama bu duruşuma ters düşen siyasî, ticarî, nefsi pek çok fırsata karşı direnebilmemdi. Bunu ne kadar başarabildik, seyircinin takdirine kalmış. Çünkü, 40 küsur yıldır meydandayız. Ne yaptığımızı cümle alem görüyor.

“Çocukluğumda kalabalık bir aileydik. Babam değişik işlere girdi çıktı. Hatırladığım kadarıyla lokanta işletti, yem dükkanı açtı, çeşitli arabalar aldı, sattı. Sonra da uzun süre Makine Kimya'ya şoför olarak girdi; çalıştı. Küçükken her gün sefer tasıyla fabrikaya öğle yemeği götürürdüm. Önceleri bir kenar mahallede, bahçeli bir evde kalırdık. Evin tuvaleti dışarıdaydı. Daha sonra bir apartman dairesine geçtik. Çocukluk aşklarım da o mahallede başladı. Mahallede 4 katlı seçkin bir bina vardı. Üst katında bir yüzbaşı otururdu ve Tümay isimli küçük kızına aşıktım.”

Son filminiz *Süveydâ*'dan bahsedebilir misiniz?

'Süveydâ', kalpteki siyah nokta anlamına geliyor. Tasavvufi bir kavram. Metafiziğe açılan kapı da diyebilirsiniz. Kalp gözü de diyen de var. Projemizin ismi önce 'Hâdim'di. Aynı ismin çok gereksiz başka yerlerde de kullanıldığını görünce 'Suveydâ' yaptık. Yasaklı dönemlerde hafız olmaya çalışan 11 yaşlarındaki bir çocuğun dramını anlatıyoruz. Kültür Bakanlığındaki arkadaşlarım sağ olsunlar destek verdiler, ama verdikleri destek projemi gerçekleştirebilmem için yetersizdi. TRT de biraz omuzladı. Ortaya yine yetersiz ve mütevazı bir bütçe çıktı ama yine de çekime girdik. Malum, dönem filmleri zor ve pahalı. Bu bütçeyle işe girmek büyük cesaret istiyordu. Kayseri'deki belediyeler de iyi kötü destek oldu, hamdolsun 5 haftada çektik bitirdik.

Mesut Uçakan aynı zamanda şiirleri olan bir yönetmen. Hatta 'Sıkı Tut Ellerimi' adlı bir şiir kitabının da yazarı. Sizce sinema-şiir birlikteliğinin önemi nedir?

Şiir sanatların sultanıdır. Şiirdeki estetiği yakalayan bir sanatçı, tekniğini bilmek kaydıyla bütün sanatlarda başarılı olur. Dikkatli bakanlar için şiirin iç akışında bir musiki hissedilir. Fotoğraf vardır şiirde, resim de, kurgu da vardır, drama da, öykü de... Hakikat sancısı en çok şiirde kendini bulur. Şirden beslendiğiniz zaman her şeyde şiir duygusunu yakalarsınız.

Bir tabloda, bir insanda, bir doğada, bir filmde... Şiiri sadece kara kalemle yazılan bir yazı olarak görmek doğru değil. Ben İstanbul'a geldiğimde yoksullukla iç içe, tavan arasında yaşayan büyük bir şair olma tutkusuyla geldim. Sonunda sinema sektörüne girmem çelişki gibi duruyorsa da şiirin sadece kara kalemle değil, kamerayla da yazılacağına inandığımdandır... Yaptığım filmler benim şiirimdir, ham ya da olgun... Başkasının senaryosunu alsam bile ben onu baştan aşağı tekrar yazarım. Çünkü artık taslakları oluşturmada veya karaktere hayat verme noktasında şiir devreye girer. Bir yönetmen şiir yazmasını bilmiyorsa ne kadar görkemli olursa olsun, çektiği filmlerde sıcaklığı yakalamakta zorlanır diye düşünüyorum. Bir yönetmende senaryoyu yazmak, şiir yazmak gibi kabiliyetler ararım ben.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan çeşitli programlarda kültür-sanat alanında yeterince mesafe almadığını dile getirdi. Siz muhafazakâr camianın sinema alanında önemli temsilcilerinden biri olarak bu görüş hakkında neler söylersiniz?

Sayın Cumhurbaşkanımız, şahsımın da aralarında olduğu 8-9 kişilik muhafazakâr bir entelektüel grubunu 2015 yılında Külliye'de ağırladı. Orada, hala kültür-sanat alanında açık bir şekilde itilip kıldığımızı anlattım, "Millî hassasiyete

sahip kültür sanat adamları, bilhassa sinemacılar olarak kültür sanat alanında iktidarda değiliz" dedim. Ardından da bu alanlarda, bilhassa sinemada çok yetersiz kaldığımızı vurgu yaptım. Daha sonraları Sayın Cumhurbaşkanımızın da demeçlerinde defalarca bu yetersizliğe vurgu yaptığını gördüm. Yokluk dönemlerinde yaşamış bir nesiliz. Son çeyrek asırda siyaset aldı yürüdü ama kültür-sanat yerinde saydı. Neden? Çünkü kültür ve sanat adamları siyasetle gelen, para, şöhret ve makam hırslarına kapıldı.

Dijital platformlar sadece televizyonu değil sinema sektörünü de etkiliyor. Bu dijital dönüşüm sizce Türk Sinemasını nasıl etkiler? Netflix, Blu TV, Puhu TV gibi platformlar, sinema salonlarının bir miktar sırtını döndüğü, sizler gibi yönetmenler için yeni bir fırsat barındırabilir mi?

Sinema ve televizyon alanı nihayetinde ticarî bir sektör. Bu sektörde serbest piyasa mantığının geldiği nokta önemli tabii. Kapitalist bir süreç yaşıyoruz. Kazanma isteği hırsları tetikliyor ve toplumu şekillendiriyor. Bence çoğu yönleriyle insanın hayrına bir şekillendirme değil bu. Mesele sistem meselesi. Bu sistemde idealist insanlar her zaman mağdur olmaya mahkum. Daha çok kazanma hırsı, salt para getirecek filmlere yatırım yaptırıyor. Bu filmler insanlığa zararlıymış, kimsenin gündemine bile gelmiyor. Bu tavrı, bir terör hareketi olarak da görebiliriz.

Gıda terörü gibi. Onların gözünde aşırı laubaliliğe dayalı Recep İvedik'ler, aşırı şiddete dayalı gerilim ve polisiye filmleri her zaman revaçtadır. Sanatsal ve ahlaki filmlerle ilgilenmiyorlar. Bu tür filmler de çaresiz kıyıda köşede kalan sinemalarda gösterime girmek zorunda kalıyor. Gücü elinde bulunduranların bu tavrı, seyirciyi manipüle etmek anlamında da denebilir. Bu tavır içinde yeni bir bilimsel ya da sosyal dönüşüm, haliyle salt çıkararak endekslili kullanılıyor. Sinemada çıkarı gözetmek fazla popülist olmak anlamına da gelir. Sadece film sektöründe değil, dizi sektöründe de böyle. Bunların bizim gibi düşünmeye başlamasını, toplumsal sorunların işlendiği filmlere kucak açmasını beklemek doğru değil. Bu durumda şu söylenebilir: Dijital platformlar olarak elbette sektörün dağıtım mekanizmasını, seyirci ve pazarlama ilişkilerini köklü olarak değiştirecektir. Her şeyden bir Youtube gibi sosyal medya araçları, seyirciyle filmci arasındaki dağıtım duvarlarını kaldıracak bir gibi duruyor. Bunun kısmi faydaları, yavaş yavaş görülmeye başlandı. Ama sinema sektörüne besleyecek bir konuma henüz gelemedi. Genel çerçevede ise suyun başında yine küresel sermayenin egemen güçleri var ve seyirciyi bātıla ve nefse dönük manipüle etmek için çalışıyor. Millî ve dinî hassasiyetler, sel gibi akan bu kirlî görüntüler arasında kendine ne kadar yer bulabilir, bu konuda pek iyimser değilim. Çünkü, gördüğüm sekülerleşme beni dehşete düşürüyor.

Müsaadeniz olursa şimdi size sıralı bir şekilde bazı kısa sorular soracağım. Hasta, hastalık, hastane ve sağlık algınıza dair bir seyrüsefer yapabilmeyi murat ediyorum. İmdi; hastane ile tanıştığınız günü hatırlıyor musunuz?

Ben hatırlamıyorum ama kucaktayken annem verem olmuş, bebekliğimi hastanede geçirmişim. Beni de tedavi görmüşüm. Derimi sündürerek iğne ile antibiyotik veriyorlarmış. Kulak zarlarım bu uygulamalardan zarar görmüş. Şu an her kulakta da kısmen işitme kaybım var. Sanırım ilkökul dönemlerimde kabakulak olduğumu da hatırlıyorum. Ama şimdi hamdolsun yaşıma rağmen chekup'larda bütün testlerim iyi çıkıyor.

Hiç ameliyat geçirdiniz mi?

Sağ kulaktan orta kulak iltihabı, soldan kulak zarı ameliyatları oldum. Bir ara orta yaş dönemlerimde ciddi bir zatürre de geçirdim.

Sağlıklı olmayı nasıl tanımlarsınız, kendinizi sağlıklı bir insan olarak görüyor musunuz?

Soğuğa karşı çok duyarlı bir bünyem var. Beni en çok hastalandıran gerekçelerden biri o. En büyük şikâyetim, yeteri kadar hareketli olamamak. Her gün en az bir saat yürümem lazım. Ama işlerim çoğu zaman müsaade etmiyor. Bir de işkolik olunca mazeret hemen hazır tabii. Sağlıklı olmak, kaba planda biyolojik

“Kültür ortamında karşı mahallede de olsa samimi dostlarımız olduğu kadar bize kötü gözle bakanlar da vardı. Dışlayanlar, horlayanlar... Ters bir duruş içinde olduğumuz sistem ise 'gerici' ve 'yobaz' diye sürekli dışlayıp duruyordu bizi. Özellikle 28 Şubat'tan sonra ise sisteme yaranmaya çalışan bizim mahallenin sekülerleşmiş adamları da bizi eleştirmeye başladı. Onlar da bu koroya katıldı yani. Sonunda bizi verdiğimiz mücadeleden, duruşumuzdan dolayı takdir eden ama kimi ortamlarda bizimle birlikte görünmemek için köşe bucağın kaçan garip türler çıktı ortaya.”

“Sayın Cumhurbaşkanımız, şahsımın da aralarında olduğu 8-9 kişilik muhafazakâr bir entelektüel grubunu 2015 yılında Külliye’de ağırladı. Orada, hala kültür-sanat alanında açık bir şekilde itilip kakıldığımızı anlattım, “Millî hassasiyete sahip kültür sanat adamları, bilhassa sinemacılar olarak kültür sanat alanında iktidarda değiliz” dedim. Daha sonraları Sayın Cumhurbaşkanımız’ın da demeçlerinde defalarca bu yetersizliğe vurgu yaptığını gördüm. Bizler yokluk dönemlerinde yaşamış bir nesiliz. Son çeyrek asırda siyaset aldı yürüdü ama kültür-sanat yerinde saydı.”

ve ruhsal sorunların olmaması anlamına geliyor elbette. Ancak ruha bakış kùltürlere göre değiştiği ve biyolojik sağlık da önemli ölçüde ruha bağlı olduğu için sağlıklı olmak konusunu biraz tartışmak gerekiyor. Bence tek bir ifadesi var: “Sa’ye sarıl, hikmete râm ol” diyor ya şair, bence formül bu!

Klasik tıbbın dışında geleneksel ve tamamlayıcı tedavilere de yönelir misiniz?

Alternatif tıp çok önemli diye düşünüyorum. Kendi üzerimdeki kimi denemelerde de bunun örneklerini gördüm. Tıbbın řu anda insanları kobay olarak algıladığına dair bir kanaatim var. Uluslararası sömürünün ilaç sektöründe büyük dejenerasyonlar yaptığını okuyoruz, görüyoruz.

Yakınlarınızdan birini/birilerini kaybettiniz mi?

Hepsine Allah rahmet eylesin; 9 yıl önce babamı, 5 yıl önce annemi, abimi, ablamı ve kız kardeşimi kaybettim.

Bu ölümleri nasıl karşıladınız; isyan mı ettiniz, sükûnetle mi karşıladınız?

Bizler inançlı insanlarız, elbette sükûnete karşıladık. Acılarını da çok yoğun şekilde yaşadık tabii. Ama hiçbir zaman isyan noktasına olmadı. şimdi bile bu ölümleri düşündüğümde kötü oluyorum ama hemen zihnimi başka konuya odaklayarak sıyrılmaya çalışıyorum.

Hiç psikolojik tedavi gördünüz mü?

Görmedim. Ama sanırım çocukluğum-

da sevdiğim kıza ulaşamamanın ve fakir bir talebe olmamın bende aşağılık psikolojisi oluşturduğunu düşünüyorum. Bu durum bende sanırım yayın gerilmesi gibi bir hırs oluşturdu. En nefret ettiğim matematik derslerinden bile hep en yüksek puanı alırdım. Her yıl iftihar listesindeydim, okul birincisi olurdum, deli gibi çalışırdım. Ama şimdi hayatı bir film seyrederek gibi seyrediyoruz. Her şey maddede de mana da bir oyun ve oyalanma. Oyunu iyi oynayan kazanıyor.

Psikoloji hastalarını sanki arafta, uykuda, dünya ile öte âlem arasındaki varlıklar olarak görür kimileri. Sizin bu noktada düşünceniz ne?

İnsanı anlamak, insanı okuyabilmek önemli. İlim insanı buraya götürüyorsa anlamlı. Kendini okumak, ki buna evreni okumayı da katalım, bizim kültür, sanat ve tarih geleneğimizin merkezine oturur biliyorsunuz. Kendini okumanın, bilinç ve duyguyu iç içe sürükleyerek okumanın bir algı süreci var. Tasavvufta buna seyr-i sülûk diyorlar. Manevi bir yolculuk. Yunus Emre’den Mevlâna’ya kadar her Allah dostu yaşamıştır bu süreci. şer’i bir zeminde bu hakikate yolculuk sürecinde yaşananlar bazen bizim seküler algımıza ters de düşse bunu psikolojik rahatsızlık olarak görmek doğru değil. Böyle bir bakış Batılı kafalarda olur. Ancak, patolojik vakaları, ciddi ruhsal bozuklukları bu kapsamın dışında tutmak lazım elbette.

Sizce günümüzün doktorları hastalıkların tedavisine doğru noktadan bakabiliyorlar mı? Sağlık alanında “iyilik hali” derler ya hani, karşılına gelenin tamir edilecek bir makine değil de insan olduğunu ayırt edebiliyor; onun ruhunu ve moralini de tamir etmeye odaklanabiliyorlar mı?

Bunu donmuş klişe cümlelerle cevaplamak, “Hayır yapamıyorlar.” demek haksızlık olur. Doktoruna göre değişiyor. Hakikat ilmini de hesaba katarak insana yaklaşan doktorlarımız artık az değil. Modern tıpta, çıkar mekanizması çok hakim. O kafada birilerinin insana doğru bakabilmesi pek de kolay değil.

Hükümetin sağlık politikalarını nasıl görüyorsunuz?

Biz randevu almak için günlerce beklediğimiz, doktorlara görünebilmek için saatlerce beklediğimiz, çoğu ilaçları bulamadığımız dönemleri yaşamış bir nesiliz. 10-15 yıl öncesi ile bugün arasındaki fark olağanüstü. Bu kadar konforu inkâr etmek, görmemek mümkün değil.

Alzheimer örneğinde olduğu gibi eskiden yaşamın doğal bir parçası olarak kabul edilen kimi belirtiler bugün hastalık olarak görülüyor ve tedavi edilmeye çalışılıyor. Sağlık kavramının sınırlarının genişlemesi neredeyse herkesi hasta tanımına sokmaya başladı. Sizce bu arayışlar insanoğlu olarak ölümsüzlüğün peşinde olmamızdan mı kaynaklanıyor?

Sağlıklı, hastaliksız bir insan tarifinde bugünkü doktorların çoğunun ortak paydada anlaşabileceğini zannetmiyorum. Hastalıkların çoğunun streten kaynaklandığı söyleniyor. Bunu yorumlamak ve aynı yorumda birleşmek bir hayli zor. Mevcut basit uygulamalarda kimse hastalığa çare bulalım derken ölümsüzlük peşinde koşmuyor elbet. Ama, dün

maddeden ve gördüğümüzden başka gerçek yok diyen Batı fiziğinin bugün madde yok diyerek karşımıza çıkıyorsa ve maddeyi, varlığı, görüneni Allah'ı inkar ederek sorguluyorsa, Sünnetullahı zorlayarak ölümsüzlüğü arıyorsa, er geç bir gün o sonsuz güçle karşı karşıya gelecektir diye düşünüyorum.

Türk sinemasında tıp algısı, filmlerdeki tıbbi hatalar, nedenleri ve gene sinemamızın tıp ile ilişkisi/ilişkisizliği” üzerine neler söylersiniz?

Herhangi bir obje, sinema gerçekliği içerisinde değerlendirildiği zaman, kendi gerçekliğinden çok farklı şekilde yorum alır. Yani kafasına bir şey düştüğü

zaman gözün açılması diye bir şey tıpta olmaz ama sinemada olur. Bu durum, drama gereği olabilir. Dönemin sinema seyircisinin kabul ettiği kadar elbette. Sadece tıba dönük değil, başka alanlarda da böyle. Sinemanın kendi gerçekliği vardır. Bugün sinema sektörü iki ayrı kanaldan akıyor; gişe sineması, festival sineması... Festival sineması, tiplerinde daha gerçekçi, daha doğal ve inandırıcı. Ama gişe sineması daha çok elde etmek adına üfürükler yapabiliyor. Sadece tıp alanında değil; bir polisi ya da bir imamı canlandırırken de oldukça farklı tiplerle karşılaşabiliyoruz.

Son soru: Hatalarınızdan ne öğrendiniz?

Mesleki olarak her film sizi pişiriyor tabii. Estetik olarak daha mükemmeli başarma noktasında sizi yontuyor. Eğer olaylara hikmet nazarıyla bakarsanız, yaptığınız iş sizi arındırmaya vesile de olabiliyor. Böyle bakarsanız, yaptığınız iş gözünüzde daha da bir kutsallaşır. Çünkü orada insanlarla iletişim içerisindedir, hata yapıyorsunuz, gönül alıyorsunuz ya da güzellikleriniz yanlışlarınız oluyor, sürekli kendinize bakarak bunu törpülüyorsunuz, haliyle daha mükemmel insan haline geliyorsunuz.

Mesut Uçakan 1953 yılında, Kırkkale'de doğdu. İlk ve orta tahsilini aynı şehirde yaptı. 1978'de İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksekokulu Sinema TV Bölümü'nü bitirdi. 1976-1978'de MTTB Sinema Kulübü Başkanlığı yaptı. Çeşitli gazete ve dergilerde sinema yazıları yazdı. 'Mutlak Fikir Estetiği ve Sinema (1976)' ve 'Sonsuzkare (2003-2004)' isimli iki sinema dergisi çıkardı. 'Türk Sineması'nda İdeoloji (1977) isimli araştırma ve 'Sıkı Tut Ellerimi (1993)' isimli şiir kitapları yayınlandı. Ayrıca Necip Tosun'un yönetmenle yaptığı söyleşileri kapsayan 'Mesut Uçakan'la Sinema Söyleşileri (1992)' ve Hüseyin Karaca'nın yönetmenin hayatı, eserleri, medyadaki yeri üzerine kapsamlı bir araştırmasını içeren 'Sonsuzkarelerde Bir Çılgılık: Mesut Uçakan (2009)' isimli yayınlanmış iki kitabı da yayımlandı. Uçakan, 1978'de 'Lanet' filmiyle yönetmenliğe adım attı. Çoğu filminin senaryosunu kendisi yazdı. Duruşuyla Türk Sinemasında ayrı bir yer edindi. Türk Sinemasında pek çok ilki başlattı: 'Kavanozdaki Adam (1987)'la ilk defa bilim-kurguyu denedi. 'Reis Bey (1988)'le koyu sansür döneminde ilk defa yargıyı eleştirdi. 'Yalnız Değilsiniz 1 ve 2 (1990-1991)' ile ilk defa başörtüsü yasaklarını sinemaya yansıttı. 'Kelebekler Sonsuza Uçar/İskilipli Atif Hoca (1993)' ile ilk defa İstiklâl Mahkemeleri üzerinden yakın tarihimizi eleştirdi. 'Ölümsüz Karanfiller (1995)' ile ilk defa fâili meçhul cinayetleri beyazperdeye taşıdı.